

राज्यातील अल्पसंख्याक लोकसमुहातील महिला व युवकांना रोजगार व स्वयंरोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देण्याकरिता कौशल्य विकासाचे प्रशिक्षण देणे या योजनेंतर्गत प्रशिक्षण संस्थांना निधी वितरित करण्याबाबत. सन २०२५-२६.

महाराष्ट्र शासन
अल्पसंख्याक विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: अवि. २०२५ / प्र.क्र.२७/ का.९
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक: १३ ऑक्टोबर, २०२५.

वाचा:-

- १) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.अवि. २०१९ / प्र.क्र.१११/ का.९, दिनांक १९ मार्च, २०२५.
- २) कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, शासन निर्णय क्र.कौवि. २०१८ / प्र.क्र.१२४ / अभियान-१, दिनांक २० ऑगस्ट, २०१९.
- ३) प्रशिक्षण संस्थांसोबतचे दिनांक ०३ मार्च, २०२५ रोजीचे द्विपक्षीय सामंजस्य करार (MoU) तसेच दिनांक २१.०३.२०२५ रोजीचे कार्यादेश.
- ४) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.अवि. २०२५/ प्र.क्र.२७/ का.९, दिनांक ३१ मार्च, २०२५.
- ५) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.अवि. २०२५/ प्र.क्र.२७/ का.९, दिनांक २३ जुलै, २०२५.
- ६) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र.अर्थसं २०२५/ प्र.क्र.४४/ अर्थ ३, दि.०७.०४.२०२५.

प्रस्तावना:-

राज्यातील अल्पसंख्याक समुदायातील (मुस्लिम, ख्रिश्चन, बौद्ध, शिख, पारशी, जैन व ज्यू) होतकरु महिला व युवकांना रोजगार व स्वयंरोजगाराच्या संधी उपलब्ध व्हाव्यात याकरिता, दिनांक २६ ऑगस्ट, २०१९ अन्वये, अल्पसंख्याक समुदायातील १५ ते ४५ वयोगटातील महिला व युवकांकरिता कौशल्य विषयक प्रशिक्षण कार्यक्रम सुरु करण्यात आला आहे. अल्पसंख्याक समुदायातील १५ ते ४५ वयोगटातील महिला व युवकांकरिता कौशल्य विकास कार्यक्रम प्रभावीपणे राबविण्याच्या अनुषंगाने, संदर्भ क्र.२ येथील कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागाच्या दिनांक २० ऑगस्ट, २०१९ रोजीच्या शासन निर्णयातील मार्गदर्शक तरतुदीस अनुसरून संदर्भीय दिनांक १९ मार्च, २०२५ अन्वये सदर कौशल्य विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम अल्पसंख्याक विकास विभागामार्फत (खुद्द) राबविण्याचा निर्णय घेण्यात आलेला आहे.

त्यानुसार सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात कौशल्य विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्याकरिता सात प्रशिक्षण संस्थांची निवड करून त्यांना संदर्भीय ३ च्या कार्यादेशान्वये कार्यारंभ आदेश देण्यात आले आहेत. प्रशिक्षण कार्यक्रमाकरिता निवड केलेल्या प्रशिक्षण संस्थांना प्रशिक्षण सुरु केल्यानंतरचा पहिला टप्पा (प्रशिक्षण शुल्काच्या ३० टक्के) शासन निर्णय दिनांक २३ जुलै, २०२५ अन्वये वितरित करण्यात आलेला आहे. सदर प्रशिक्षण संस्थांनी प्रशिक्षण ५० टक्के पूर्ण झाल्यावर प्रशिक्षण शुल्काच्या ३० टक्के (दुसरा टप्पा) निधी मागणीचे प्रस्ताव शासनास सादर केले आहेत. त्यानुसार सदर प्रशिक्षण संस्थांना दुसरा टप्पा अनुदान सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

कौशल्य विकास प्रशिक्षण योजनेतर्गत सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात लेखाशिर्ष २२३५ ए १५१ एकूण रु.१००.०० कोटी एवढा निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आलेला आहे. वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक दि.७.४.२०२५ मध्ये विहित केल्यानुसार डिसेंबर, २०२५ अखेरपर्यंत सदर योजनेच्या अर्थसंकल्पित निधीच्या ६० टक्के मर्यादेपर्यंत निधी वितरित करण्यास मान्यता दिलेली आहे. त्यानुसार वित्त विभागाने या योजनेतर्गत एकूण अर्थसंकल्पित रु.१००.०० कोटी निधीपैकी बीम्स प्रणालीवर सद्यस्थितीत वितरणाकरिता उपलब्ध करून दिलेल्या निधीमधून, सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात प्रशिक्षण कार्यक्रमाकरिता निवड करून प्रशिक्षण कार्यक्रम सुरु केलेल्या सात प्रशिक्षण संस्थांना प्रशिक्षण ५०% पूर्ण झाल्यावर प्रशिक्षण शुल्काच्या ३०% (दुसरा टप्पा) प्रमाणे “परिशिष्ट-अ” मध्ये नमूद केल्यानुसार रु.१७,३८,७२,२३५/- (अक्षरी रुपये सतरा कोटी अडतीस लक्ष बाहत्तर हजार दोनशे पस्तीस फक्त) एवढा निधी वितरित करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर रक्कम ई-कुबेर प्रणालीद्वारे प्रशिक्षण संस्थांना अदा करण्यात यावी.

३. सदर निधीची रक्कम आहरित करण्याकरिता उप सचिव, अल्पसंख्याक विकास विभाग हे नियंत्रक अधिकारी, तर अवर सचिव, अल्पसंख्याक विकास विभाग हे आहरण व संवितरण अधिकारी राहतील. संबंधीत प्रशिक्षण संस्थांनी या बाबतचा वर्षनिहाय लेखाविषयक तपशील ठेवावा तसेच ज्या बाबींसाठी अनुदान वितरित करण्यात आले आहे त्या बाबींवरच खर्च करण्यात यावे. या रकमेचे उपयोगिता प्रमाणपत्रे संबंधीत प्रशिक्षण संस्थांनी “परिशिष्ट-ब” येथे नमूद केल्याप्रमाणे शासनास सादर करणे बंधनकारक राहिल.

४. सदर प्रशिक्षण संस्थांनी प्रशिक्षण कार्यक्रम विहित कालावधीमध्ये पूर्ण करणे आवश्यक आहे. सदर प्रशिक्षण कार्यक्रमांतर्गत प्रशिक्षण संस्थांमध्ये अपात्र प्रशिक्षणार्थी, गैरव्यवहार आढळून आल्यास तसेच कोणत्याही प्रशिक्षण संस्थेविरुद्ध प्राप्त तक्रारीमध्ये तथ्य आढळून आल्यास संबंधीत संस्थेविरुद्ध आवश्यक ती कार्यवाही करून वितरित निधी वसूल करण्यात येईल.

५. यासाठी होणारा खर्च मागणी क्र.झेडई- १, २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण- ०२, समाज कल्याण, २०- इतर कार्यक्रम (०१) अल्पसंख्याक सहाय्य, (०१)(०९) अल्पकालावधीच्या

व्यवसायाआधारित पाठ्यक्रमाकरिता सहाय्यक अनुदान, (कार्यक्रम), (२२३५ ए १५१), ३१-सहाय्यक अनुदान (वेतनेतर) या लेखाशिर्षाखाली सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानातून भागविण्यात येईल.

६. सदर शासन निर्णय “वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका-१९७८ भाग पहिला, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, दि.१७ एप्रिल, २०१५ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्राप्त झालेल्या अधिकारांतर्गत प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार तसेच उपरोक्त संदर्भ क्र. ६ येथील वित्त विभागाच्या दिनांक ०७.०४.२०२५ रोजीच्या शासन परिपत्रकांमधील मार्गदर्शक सूचनांस अनुसरून तसेच नियोजन विभागाच्या मान्यतेने त्याचबरोबर वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.३६५/२०२५/ व्यय १, दिनांक ०७.१०. २०२५ अन्वये देण्यात आलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.”

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१०१५१२०५०२२४१४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार नावाने,

(प्र. दा. अंधारे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

१. मा.राज्यपालांचे सचिव,
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव,
३. मा.उप मुख्यमंत्री (नगरविकास, गृह निर्माण, सार्वजनिक बांधकाम (सा.उ.) यांचे सचिव,
४. मा.उप मुख्यमंत्री (वित्त, नियोजन, राज्य उत्पादन शुल्क) यांचे सचिव,
५. मा.मंत्री / मा.राज्यमंत्री (अल्पसंख्याक विकास) यांचे खाजगी सचिव
६. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
७. अपर मुख्य सचिव, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. महालेखापाल-१/२ (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर,
९. संचालक, लेखा व कोषागरे, मुंबई,
- १०.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- ११.आयुक्त, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता संचालनालय, कोकण भवन, नवी मुंबई.
- १२.मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटी, मुंबई,
- १३.निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
- १४.जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
- १५.अध्यक्ष / सचिव, सर्व संबंधित प्रशिक्षण संस्था.
- १६.कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प शाखा), अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७.निवडनस्ती कार्यासन-९

“परिशिष्ट-अ”

अ.क्र.	प्रशिक्षण भागीदार संस्थेचे नाव	अभ्यासक्रमाचे नाव	प्रवेश दिलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या	प्रशिक्षण शुल्क (प्रती विद्यार्थी)	एकूण प्रशिक्षण शुल्क	मंजूर अनुदान (रुपये)
१.	सक्षम फाऊंडेशन, एन ९, २८/७, पवननगर सिडको, छत्रपती संभाजीनगर ४३१ ००१.	फॅशन डिजायनर	८५५	२३७६९.९	२०३२३२६४.५	६०९६९७९.३५
		सिनियर हेयर ड्रेसर अँड स्टायलिस्ट	३३०	१४१३७.२	४६६५२७६	१३९९५८२.८
			११८५	-	२४९८८५४०.५	७४९६५६२.१५
२.	सिद्धिक्कन सॉफ्टवेअर सोल्युशन प्रा.लि., एन ९, एल शॉप नं.२, बुद्धभुषण कॉम्प्लेक्स, सिडको, छत्रपती संभाजीनगर ४३१ ००१.	फॅशन डिजायनर	१०३५	२३७६९.९	२४६०१८४६.५	७३८०५५३.९५
		सिनियर हेयर ड्रेसर अँड स्टायलिस्ट	९८	१४१३७.२	१३८५४४५.६	४१५६३३.६८
			११३३		२५९८७२९२.१	७७९६१८७.६३
३.	श्री.राजुरेश्वर गणेश बहुदेशीय संस्था, शिवेश्वर कॉलनी, छत्रपती संभाजीनगर ४३१ ००३	फॅशन डिजायनर	१०१२	२३७६९.९	२४०५५१३८.८	७२१६५४१.६४
		सिनियर हेयर ड्रेसर अँड स्टायलिस्ट	६६	१४१३७.२	९३३०५५.२	२७९९१६.५६
			१०७८		२४९८८१९४	७४९६४५८.२
४.	प्रगती स्कील डेव्हलपमेंट सेंटर, सी ६/ १४/ ०४/ सिडको कॉलनी, सेक्टर १८, नवीन पनवेल- ४१००२०६	अॅनिमेशन डायरेक्टर	१८३३	२७१६५.६	४९७९४५४४.८	१४९३८३६३.४४
		फॅशन डिजायनर	७८०	२३७६९.९	१८५४०५२२	५५६२१५६.६
		ग्राॅफिक डिजायनर	१२०	१३३०५.६	१५९६६७२	४७९००१.६
		मल्टी स्किल टेक्निशीयन (फुड प्रोसेसिंग)	१२०	२८४५९.२	३४१५१०४	१०२४५३१.२
		सोशल मिडीया मॅनेजर	१२०	१४९६८.८	१७९६२५६	५३८८७६.८
			२९७३		७५१४३०९८.८	२२५४२९२९.६४
५.	विप्रा स्किल इंडिया प्रा.लि.	मल्टी स्किल टेक्निशीयन (फुड प्रोसेसिंग)	१५१०	२८४५९.२	४२९७३३९२	१२८९२०१७.६

	रोड नं.२, प्लॉट नं.१२, सेक्टर २, पनवेल, जि.रायगड.	अॅनिमेशन डायरेक्टर	५१०	२७१६५.६	१३८५४४५६	४१५६३३६.८
		डायरेक्टर ऑफ फोटोग्राफी	३३०	२३२८४.८	७६८३९८४	२३०५१९५.२
		फॅशन डिजायनिंग	८७०	२३७६९.९	२०६७९८१३	६२०३९४३.९
		असिस्टंट फॅशन डिजायनर-	३९०	२७४८९	१०७२०७१०	३२१६२१३.०
		सॅम्पलीन्ग टेलर	९०	२४०९३.३	२१६८३९७	६५०५१९.१
		सीसीटिव्ही इंस्टॉलेशन टेक्नीशियन	१२०	१२४६२	१४९५४४०	४४८६३२.०
		सोलर पॅनेल इंस्टालेशन टेक्नीशियन	२०	८४०८.४	१६८१६८	५०४५०.४
			३८४०		९९७४४३६०	२९९२३३०८
६.	शरणप्रभा बहुउद्देशीय संस्था, ४२/१ डफरीन चौक, एसबीआय च्या वर, रेल्वे लाईन, सोलापूर- ४१३ ००१.	मल्टी स्किल टेक्नीशियन (फुड प्रोसेसिंग)	१३२०	२८४५९.२	३७५६५८८०	११२६९७६४
		अॅनिमेशन डायरेक्टर	२१००	२७१६५.६०	५७०४७७६०	१७११४३२८
		असिस्टंट फॅशन डिजायनर-	२०४०	२७४८९	५६०७७५६०	१६८२३२६८
		स्टुडीओ मॅनेजर	९६०	२९१०६	२७९४१७६०	८३८२५२८
			६४२०		१७८६३२९६०	५३५८९८८८
७.	रवीकिरण स्किल ट्रेनिंग सर्विसेस, प्लॉट नं.४, साई पार्क, दहीतने रोड, शिलगी, सोलापूर- ४३१ ००६	मल्टी स्किल टेक्नीशियन (फुड प्रोसेसिंग)	१३३५	२८४५९	३७९९२७६५	११३९७८२९.५
		अॅनिमेशन डायरेक्टर	१०८०	२७१६५.६०	२९३३८८४८	८८०१६५४
		असिस्टंट फॅशन डिजायनर-	१२००	२७४८९	३२९८६८००	९८९६०४०
		स्टुडीओ मॅनेजर	१७१०	२९१०६	४९७७१२६०	१४९३१३७८
			५३२५		१५००८९६७३	४५०२६९०१.५
					एकूण	१७,३८,७२,२३५/-
		(अक्षरी रुपये सतरा कोटी अडतीस लक्ष बाहत्तर हजार दोनशे पस्तीस फक्त)				

(प्र. दा. अंधारे)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र.अविवि २०२५/प्र.क्र.२७/ का.९, दि.१३ ऑक्टोबर, २०२५
परिशिष्ट- "ब"

उपयोगिता प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, अल्पसंख्याक विकास विभागाने राज्यातील अल्पसंख्याक समुहातील महिला व युवकांना कौशल्य विकासाचे प्रशिक्षण देण्याच्या अनुषंगाने सुरु करण्यात आलेल्या “कौशल्य विकास प्रशिक्षण योजना” या योजनेंतर्गत शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र.अविवि २०२५/प्र.क्र.२७/का.९, दि. १३ऑक्टोबर, २०२५ अन्वये वितरित केलेला रु. /- (अक्षरी रु.) एवढा निधी पुढील विकासकामांसाठी उपयोगात आणला आहे:-

अभ्यासक्रमाचे नाव	विद्यार्थी संख्या	वर्ष	एकूण मंजूर अनुदान	खर्च
अ.				
ब.				
क.				
ड.				

असेही प्रमाणित करण्यात येते की, “कौशल्य विकास प्रशिक्षण योजना” या योजनेंतर्गत ज्या निकष/ अटीनुसार शासनाने अनुदान मंजूर केले होते, त्या निकष / अटींची यथायोग्यरित्या पूर्तता करण्यात आली आहे. तसेच ज्या प्रयोजनाकरिता निधी मंजूर करण्यात आला होता, त्याच प्रयोजनाकरिता निधिचा प्रत्यक्षात विनियोग झाला आहे. तसेच केंद्र / राज्य शासनाच्या योजनेतील विद्यार्थी यांची पुनरावृत्ती झालेली नाही, याची हमी देण्यात येत आहे. पुनरावृत्ती झाल्यास अनुदान राज्य शासनास परत देण्याची जबाबदारी संस्थेची राहिल.

संस्था अध्यक्ष यांची स्वाक्षरी	संस्था सचिव यांची स्वाक्षरी
नाव	नाव
तारीख	तारीख
स्थळ	स्थळ
कार्यालय मुद्रा	कार्यालय मुद्रा

*****